

Pirkko Ekholm
Kaisa Mäntynen
Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus (STTV)

Ravintolat savuttomiksi koulutus- ja tiedotustilaisuudet

Siirtymäajan myöntämisen edellytykset

STM:n asetuseruonnos tupakointitilojen vaatimuksista

Tiivistelmä

Siirtymäaika haetaan elinkeinonharjoittajan aloitteesta

Siirtymäaika haetaan tupakkalain 14 a §:ssä tarkoitettulta valvontaviranomaiselta (kunnan monijäseninen toimielin/viranhaltija). Siirtymäaika on 2 vuotta lain voimaantulosta (1.6.2007-31.5.2009). Siirtymäajan jälkeen ravintolassa on tupakoinnin täyskielto tai erillinen tupakointitila, mikäli toiminnanharjoittaja haluaa sen rakentaa.

Siirtymäajan tarkoituksena on taata investointien kohtuullinen kuoletusaika niille toiminnanharjoittajille, jotka toteuttivat ravintolan tarjoilutilan savuttomuuden vaatimukset viimeistään 1.7.2003 mennessä (edellinen siirtymäaika). Siirtymäaika voivat kuitenkin hakea kaikki elinkeinonharjoittajat jotka ovat toteuttaneet muutoksia ennen uuden lain voimaantuloa 1.6.2007.

Jos siirtymäaika koskeva hakemus jätetään kunnan valvontaviranomaiselle vasta niin myöhään, ettei asiaa ehditä kunnassa käsitellä 31.5.2007 mennessä, ravintola noudattaa uutta lakia (tupakoinnin täyskielto) siihen saakka, kunnes siirtymäaika koskeva päätös on kunnassa tehty.

Siirtymäaika ei koske ravintoloita, joiden tarjoilutila on alle 50 m².

Siirtymäaika koskee vain tupakkalaissa **edellytetyjä** toimenpiteitä, joita ei alle 50 m² tarjoilutilan omaavilta ravintoloilta ole edellytetty

Siirtymäajan myöntämisen edellytykset

STTV:n valmistelee siirtymäaikaohjetta, jonka tarkoituksena on edistää kuntien yhdenmukaista menettelyä siirtymäajan myöntämistä harkittaessa.

Siirtymäaika koskeva voimaantulosäännös edellyttää, että elinkeinonharjoittaja on ennen 1.6.2007 toteuttanut tällä hetkellä voimassa olevan lain edellyttämät **tarpeelliset rakenteelliset ja ilmanvaihtoon liittyvät toimenpiteet** tupakansavun kulkeutumisen estämiseksi savuttomille alueille. Tarpeelliset rakenteelliset ja ilmanvaihtoon liittyvät toimenpiteet tarkoittavat Tuotevalvontakeskuksen näkemyksen mukaan määrällisesti ja laadullisesti sellaisia toimenpiteitä, joilla ravintolan savuttomat alueet ovat ja pysyvät ajankohdasta riippumatta aina savuttomina.

Lisäedellytyksenä on, että 14 a §:ssä tarkoitettu kunnan viranomaisen (kunnan monijäseninen toimielin/viranhaltija) suorittamansa tarkastuksen tai elinkeinonharjoittajan hankkiman asiantuntijalausannon perusteella voi todeta, ettei toteutettuihin toimenpiteisiin ole huomauttamista.

STM:n asetus tupakointitilan rakenteellisista vaatimuksista (964/2006).

Asetuksen pohjaksi on laadittu asiantuntijamuistio tupakointitilan vaatimuksista (diplomi-insinööri Markku Hyvärinen). Selvitystyötä ovat olleet kommentoimassa STM, YM, Työterveyslaitos, Uudenmaan työsuojelupiiri, Suomen kuntaliitto, SHR, PAM ja STTV Kunnan rakennusvalvontaviranomaiset hyväksyvät tupakointitilat rakennusluvan yhteydessä.

Tupakointitila on asetuksen mukaan rakenteiltaan tiivis, erillinen huonetila. Tilaan tulee olla esteetön näkyvyys tai sitä tulee voida muulla tavoin jatkuvasti valvoa tilan ulkopuolelta (järjestyksen valvonta). Tupakointitilan oven yläosan ja katon etäisyyden tulee olla vähintään 40 cm. Kulku tupakointitilaan on järjestettävä niin, ettei tupakansavu kulkeudu oviaukon kautta ravintolatilasta. Tupakointitilan **ilmanvaihdon** järjestämisestä on annettu tarkkoja määräyksiä asetuksessa. Tupakointitilaan ei tuoda tuloilmaa, vaan korvausilma otetaan siirtoilmana ympäröivästä ravintolatilasta. Tupakointitila tai poistoilmakanava on mm. varustettava kiinteällä mittalaitteella, jonka avulla tilan poistoilmavirta on tarkastettavissa ulkopuolelta. Tupakointitilan tulee myös aina olla alipaineinen.

Tupakointitilan **käytöstä ja huollosta** määrätään asetuksessa mm. seuraavaa: Tupakointitilan ilmanvaihdon toiminta tulee tarkastaa säännöllisesti. Tupakointitilalle tulee laatia käyttö- ja huolto-ohjeet, joihin kirjataan tarkastusten tulokset ja havainnot.

Tupakointitilan valvonta

Ennakkovalvonta on rakennusvalvontaviranomaisella rakennusluvan yhteydessä, samoin teknisen toimivuuden valvonta ilmoitusten perusteella. Tupakointitilan rakentamista, kunnossapitoa tai korjaus- ja muutostyötä koskevien säännösten ja määräysten rikkomisesta tehdään ilmoitus rakennusvalvontaan. Olosuhdevalvontaa suorittavat työsuojeluviranomaiset ja kunnan tupakkavalvontaviranomainen.

Elinkeinonharjoittajan on laadittava **tupakointitilan omavalvontasuunnitelma**, jossa esitetään mm. miten tupakointitilan toimivuus varmistetaan sekä kuinka olosuhteita ja järjestystä voidaan valvoa sen ulkopuolelta (pitää sisällään mm. turvajärjestelyt, kulunvalvonta, mahdollinen kameravalvonta, hälytyslaitteet). Kunnan tupakkavalvontaviranomainen valvoo omavalvontasuunnitelmaa ja sen toteutumista.

Mikäli tupakointitilan toiminnassa havaitaan puutteita, joita ei kehotuksista huolimatta saada korjattua, voi kunnan tupakkavalvontaviranomainen kieltää tupakointitilan käyttämisen. Rakennusvalvontaviranomainen valvoo tupakointitilan teknistä toimivuutta maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ja voi tarvittaessa kieltää tupakointitilan käyttämisen (toimenpiteet kohdistuvat kiinteistön omistajaan).

Valtioneuvoston asetuksen (963/2006) mukaan tupakointitilan vähimmäispinta-alasta on 7 m².